

1. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da siyasi birliğin bozulması, beylikler arasında da mücadelelere neden oldu. Coğrafi olarak diğer beyliklerden uzak olan Osmanlı Beyliği ise bu mücadelelerden etkilenmedi. Osmanlı Beyliği, diğer beyliklerden farklı olarak Bizans'a karşı mücadele etti. Bu durum, diğer beyliklerin desteğini almasını sağladı.

Yukarıdaki anlatımda Osmanlı Beyliği'nin büyümesinde etkili olan hangi alandaki gelişim hakkında bilgi verilmektedir?

- A) Ekonomik B) Siyasi
C) Dini D) Askerî

2. Orhan Bey'in yaptığı kurumsallaşma faaliyetleri, beyliği devlet hâline getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilemez?

- A) Düzenli bir ordu kurmak
B) Divan teşkilatını oluşturmak
C) Vezirlik makamını kaldırmak
D) Yargı işlerini teşkilatlandırmak

3. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkışını olumlu yönde etkileyen faktörlerden biri de uç beyliği olarak Bizans sınırında kurulmuş olmasıdır.

Bu durumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bizans topraklarını fethetme imkânı artmıştır.
B) Rumeli'ye geçiş daha hızlı olmuştur.
C) Batı yönünde ilerleme olanağı ortaya çıkmıştır.
D) Devletin çok zorlu süreçten geçmesine neden olmuştur.

4. divanda yapılan görüşmelerin notlarını tutar. Ayrıca arazi işlerinin tapu defterine geçirilmesinden ve bu konudaki kanunların hazırlanması ile düzenlenmesinden sorumludur.

Verilen bilginin tam ve doğru bir şekilde tamamlanabilmesi için boş bırakılan yere hangi divan üyesi gelmelidir?

- A) Defterdar B) Kazasker
C) Nişancı D) Reisülküttap

5. Anadolu'daki beyliklerin çoğunluğu birbirleriyle komşuydu. Bundan dolayı topraklarını genişletebilmek için birbirleriyle mücadele etmek zorunda kalmışlardır. Osmanlı Devleti ise bulunduğu bölgenin sağladığı avantaj ile mücadelesinin çoğunu komşusu olan Bizans Devleti ile yapmıştır. Cihat olarak nitelendirilen bu mücadele diğer beylikler arasında Osmanlıya olan sempatinin artmasını sağlamıştır. Bu durum doğudan yeni gelen konargöçer Türklerin Osmanlı topraklarını tercih etmelerine neden olmuştur.

Verilen bilgide, Osmanlı Devleti'nin büyümesinde etkili olan hangi durumdan bahsedilmektedir?

- A) Coğrafi konum avantajları
B) Bulunduğu bölgenin ekonomik durumu
C) Planlı iskân politikası
D) Güçlü ordu yapısı

6. Bazı tarihçiler Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihiyle ilgili farklı fikirler öne sürmektedirler. Birinci fikir, Osman Bey'in 1289'da Anadolu Selçuklu sultanının fermanıyla vergilerden muaf tutulmasını kuruluş tarihi olarak kabul eder. İkinci fikir, kuruluş tarihinin İnegöl'ün fethedildiği tarih olan 1299 olduğunu savunur. Üçüncü fikir, 1302 Koyunhisar Savaşı'nı kuruluş olarak kabul eder. Dördüncüsü ise bütün Anadolu Beylikleri'nin Anadolu Selçuklularına, onların da İlhanlılara bağlı olduğunu dikkate alarak, İlhanlı hâkimiyetinin genel çöküşü olan 1335'e kadar Osmanlı'nın kâğıt üzerinde de olsa İlhanlılara bağlı olduğunu savunur. Bütün bu tarihler arasında 1299, tarihçiler arasında genel kabul görmüş olanıdır.

Verilen bilgilerden hareketle ulaşılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin ne zaman kurulduğu ile ilgili tarihçiler arasında görüş farklılığı vardır.
B) Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihi olarak üçüncü fikir ağır basmaktadır.
C) 1299 tarihi, Osmanlı Devleti'nin kâğıt üzerinde kuruluş tarihidir.
D) Osmanlı Beyliği, diğer Anadolu beyliklerine göre daha erken siyasi bağımsızlığını ilan etmiştir.

7. I. Murat döneminde gerçekleştirilen aşağıdaki gelişmelerden hangisi, siyasi alanda devlet merkezinin değişimi ile ilgilidir?

- A) İlk defa "sultan" unvanını kullanması.
- B) 1363 yılında Edirne'yi alarak başkent yapması.
- C) İlk defa tımar sistemini uygulaması.
- D) Devşirme sistemiyle Yeniçeri Ocağı'nı kurması.

8. 1243 yılında gerçekleşen Köse Dağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da Türk siyasi birliği bozulmuştur. Bu dönemde Anadolu'da pek çok Türk Beyliği kurulmuştur. Osmanlı Beyliği de bu beyliklerden birisidir.

Paragrafta, Osmanlı Devleti'nin ortaya çıkış süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Merkezî yönetiminin güçlü olmasına
- B) Moğolların askerî başarılarına
- C) Anadolu'da uygulanan hoşgörü politikasına
- D) Anadolu'da siyasi alanda yaşanan karışıklığa

9.

- I. Karesi Beyliği'nin ele geçirilmesi
- II. Karamanoğulları Beyliği'nin Osmanlılara bağlanması
- III. Hamitoğulları Beyliği'nden toprak satın alınması

Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde gerçekleştirilen yukarıdaki faaliyetlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ticaret yolları kontrol altına alınmıştır.
- B) Doğu Anadolu'da toprak kazanılmıştır.
- C) Anadolu'da Türk siyasi birliği kurulmaya çalışılmaktadır.
- D) Balkanlardaki sınırlar Bizans'ın yardımıyla genişlemektedir.

10. Osmanlı Devleti, kuruluş döneminde topraklarını genişleterek siyasi ve ekonomik olarak güç kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde ele geçirdiği yerlerden biri değildir?

- A) Edirne
- B) Şam
- C) Bursa
- D) Sofya

11. Osmanlı Beyliği, ilk kurulduğunda düzenli bir orduya sahip değildi. Ordu, savaş zamanı bir araya gelir ve savaş sonrasında dağılırdı. Fetihler arttıkça düzenli bir ordu ihtiyacı ortaya çıktı. Bunun üzerine Orhan Gazi döneminde düzenli ordu kuruldu. Bu ordu ayrı ayrı biner kişilik yaya ve müselleme isimli iki sınıftan oluşuyordu. Zamanla bu ordu da hem sayısal olarak hem de güç olarak ihtiyacı karşılayamaz hâle geldi. Bunun üzerine I. Murat Dönemi'nde Kapıkulu ordusu kuruldu. Burada görevli askerler "devşirme sistemi"yle yetiştirilirdi.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin askeri yapısıyla ilgili olarak;

- I. Devlet askeri ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli çözümler bulmuştur.
- II. En önemli birliklerini yaya ve müselleme ordusu oluşturmuştur.
- III. Yapılan fetih hareketleriyle birlikte ordunun yapısında değişiklikler yaşanmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III

12.

Büyüme nedenleri	Açıklama
I. Coğrafi konumu	Bulunduğu bölge Moğol baskısından uzaktı ve Bizans'a sınırdı.
II. Balkanların durumu	Mezhep çatışmaları ve ağır vergilerle bunalan halk Osmanlı'yı bir kurtarıcı olarak görüyordu.
III. İskân politikası	Osmanlı'da sürekli yeni yerler fethetme düşüncesi vardı.
IV. Yetenekli hükümdarlar	Devlet yöneticilerinin iyi eğitim almışlardı ve yetenekli kişilerdi.

Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinin nedenleri ve açıklaması verilen yukarıdaki tabloda hangi numara ile gösterilen açıklama yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

13. Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde Balkanlara geçişle birlikte bir yandan buralarda fetihler gerçekleştirilirken bir yandan da buraya Anadolu'dan getirilen Türk halkı yerleştirilmiştir. Bu faaliyete iskân politikası adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin uygulamış olduğu iskân politikasının amaçlarından biridir?

- A) Doğunun kaynaklarını tüketmek.
- B) Balkanlardaki hâkimiyeti sağlamlaştırmak.
- C) Akdeniz egemenliğini sağlamak.
- D) Balkanlara tek kültürün hâkim olmasını sağlamak.

14. Osmanlı Devleti'nde ordunun temel insan gücünü ise tımarlı sipahiler oluşturuyordu. Tımarlı sipahiler, başkent dışında yaşayan askerlerdi. Devlet, tımarlı sipahilere maaş vermezdi, onlara "tımar" da denilen "dirlik toprağı" verilirdi. Tımarlı sipahiler, bu topraklar üzerinde yaşayanlardan vergi toplar ve savaş zamanında belli bir sayıda askerle orduya katılırlardı. Savaş yokken de bulundukları toprakları korurlardı.

Verilen bilgilerle Osmanlı Devleti tımar sistemi ile;

- I. Güvenlik
- II. Askeri
- III. Ekonomik

alanlarından hangilerinde yarar sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

15. Orhan Bey, Bursa'yı başkent yapmıştır. Bizans ile yapılan Palekanon Savaşı'nı kazanmış, İznik ve İzmit'i fethetmiştir. Karesioğlu Beyliği'ni alarak Osmanlı Devleti'ne deniz kuvvetlerini kazandırmıştır. Çimpe Kalesi'ni alarak Rumeli'ye geçişi sağlamıştır. Divan teşkilatını kuran ve ilk medreseyi açan padişah'tır.

Verilen bilgilere göre Orhan Bey dönemi hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Askeri alanda Bizans'a karşı başarı gösterilmiştir.
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılmıştır.
- C) Osmanlı Devleti, bu dönemde donanma sahibi olmuştur.
- D) Balkanlar'da Türk egemenliği kesinleşmiştir.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	C	D	C	A	A	B	D	C	B
11	12	13	14	15					
C	C	B	D	D					

EBA sorularından derlenmiştir...

